

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2024-08-28

Diarienummer N164-1346/22

Handläggare

Sonja Pettersson, Emma Persson

Telefon: 031-367 92 74

E-post: sonja.pettersson@socialcentrum.goteborg.se

Yttrande över samråd för program för del av evenemangsområdet inom stadsdelen Heden

Förslag till beslut

Socialnämnden Centrum beslutar att avstyrka förslag till program för del av evenemangsområdet, med hänvisning till de synpunkter som framkommer i förvaltningens tjänsteutlåtande.

Socialnämnden Centrum översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till stadsbyggnadsnämnden.

Socialnämnden Centrum förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Sammanfattning

Stadsbyggnadsnämnden har sänt förslag till program för del av evenemangsområdet inom stadsdelen Heden på remiss. Ärendet är i samrådsfas.

Syftet med programmet är att möjliggöra för stadsutveckling i evenemangsområdet med centralbad, arenor och blandstad. Förslaget innebär i stora drag att en del av dagens evenemangsområde utvecklas till en blandstad i kvartersstruktur som kopplar samman de omkringliggande stadsdelarna. Evenemangsområdet utvecklas med fler funktioner och med större kapacitet. Det handlar om moderna arenor och bad, handel, restauranger, bostäder, kontor och service, mötesplatser, vatten samt grönska.

Förvaltningen föreslår att avstyrka programförslaget. Förvaltningen bedömer att planförslaget medför många positiva sociala konsekvenser, men att de inte uppväger de negativa sociala konsekvenserna. I Norra centrum finns utmaningar med att tillgodose behovet av grundskola och förskola och förslaget tar inte vara på möjligheten att tillskapa plats för båda. Förvaltningen menar därför att programförslaget inte tar hänsyn till barns bästa.

Förslaget skapar goda förutsättningar för en eventuell framtida utveckling av förvaltningens fritidsverksamhet i området, Actionpark.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Ekonomiska konsekvenser för genomförandet av uppdraget om att planera för arenor och stadsutveckling i evenemangsområdet kommer att beskrivas närmare i kommande inriktningsbeslut för berörda förvaltningar och bolag. Inriktningsbeslut för Idrott och föreningsnämnden, Exploateringsnämnden, Göteborg & Co via Got Event och Göteborgs Stadshus AB via Göteborg & Co och Higab planeras att kunna fattas under fjärde kvartalet 2024.

Investeringsmedel för centralbad och sporthallar, kommunal service, skola och förskola, och multiarena och annex, belastar berörda förvaltningar och bolag.

En framtida utveckling av Actionpark och eventuell permanent byggnad kräver investeringsbeslut från socialnämnd Centrum.

Samhällsekonomiska konsekvenser och effekter där sociala värden synliggörs är svårt att utläsa i programförslaget. Göteborgs Stad behöver ha ett bredare och mer långsiktigt ekonomiskt perspektiv som inkluderar kommunalekonomiska kalkyler som komplement till exploateringsekonomins mer kortsiktiga förhållningssätt. Göteborgs stad ska vid utveckling av bostäder säkerställa att tillräcklig samhällsservice alltid finns i närområdet. I Norra Centrum råder det brist på både skol- och förskoleplatser och planförslaget skapar tillkommande behov som inte omhändertas. Olösta frågor kring placering av förskola eller grundskola kan innebära dyra hyreslösningar eller temporära bygglovslösningar som påverkar kvaliteten negativt på den pedagogiska fysiska miljön samt förskolans eller skolas driftsekonomi. Ett ökat innehåll av kommunal service i programområdet kan bidra till en ökad bostadsexploatering i Gårda och andra delar av Norra centrum, som inte är möjlig utan tillräcklig kommunal service i närområdet.

Bedömning ur ekologisk dimension

I Göteborgs stads miljö- och klimatprogram 2021–2030 som antogs av kommunfullmäktige 2021-03-25 presenteras tre övergripande mål om naturen, klimatet och människan samt sammanlagt tolv delmål. Stadsbyggnadsförvaltningen har bedömt att de delmål som har störst relevans för planförslaget är:

- Arbeta för renare hav och sjöar
- Öka den biologiska mångfalden i stadsmiljön
- Göteborgs Stad minskar klimatpåverkan från transporter
- Säkra en god luftkvalitet för göteborgarna
- Säkra tillgången till grönområden och nyttja ekosystemtjänster

Göteborgs Stad har bedömt att ett genomförande av förslaget kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Det ska genomföras en miljöbedömning av förslaget. En miljökonsekvensbeskrivning genomförs inte inom programarbetet, utan det kommer göras i det fortsatta arbetet med detaljplaner.

Att riva stora anläggningar och bygga nya har en stor klimatpåverkan. Inom ramarna för samordningsprogrammet som stadsledningskontoret ansvarar för tas ett hållbarhetsprogram fram som kommer att inkludera gemensamma hållbarhetsmål för ingående förvaltningar och aktörer.

Förvaltningen har inte funnit några ytterligare aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Förvaltningen bedömer att det aktuella planförslaget kan medföra positiv inverkan på sociala aspekter som rör ökad trygghet över dygnet, fler offentliga rum, ökade vistelsekvaliteteter och hälsofrämjande livsmiljöer. Förslaget skapar goda förutsättningar för en eventuell framtida utveckling av förvaltningens fritidsverksamhet i området, Actionpark.

Förvaltningen ser att förslaget medför negativa konsekvenser för barn och barnfamiljer, eftersom förslaget inte möjliggör en utveckling av både grundskola och förskola. Förvaltningen ser vidare att det finns utmaningar med att lösa tillräcklig kommunal service på annan plats i Norra centrum. Förvaltningen bedömer därför att den föreslagna utvecklingen av området inte tar hänsyn till barns bästa enligt FN:s konvention om barns rättigheter.

Under ”Förvaltningens bedömning” i detta tjänsteutlåtande görs en mer utförlig bedömning av planförslagets sociala konsekvenser och frågor som är viktiga att arbeta vidare med.

Samverkan

Samverkan har skett i förvaltningens samverkansgrupp (FSG) 2024-09-17.

Bilagor

1. Sammanfattning av programförslaget
2. Program för del av evenemangsområdet inom stadsdelen Heden, samrådshandling, 2024-06-19
3. Konsekvensanalys sociala perspektiv och barnperspektiv av planprogram för del av Evenemangsområdet, 2024-02-09

Ärendet

Stadsbyggnadsnämnden beslutade 2024-06-18 om samråd för program för del av evenemangsområdet inom stadsdelen Heden. Socialnämnden Centrum har fått ärendet för yttrande under samrådet den 26 juni 2024 – 3 september 2024 och beviljats uppskov till den 26 september 2024.

Beskrivning av ärendet

Ärendets handläggning

Enligt kommunfullmäktiges beslut 2022-04-28 har stadsbyggnadsnämnden i uppdrag att:

- ta fram ett planprogram för arenor och stadsutveckling i del av evenemangsområdet
- ta fram en detaljplan för arenor och blandstad söder om Valhallagatan
- ta fram en detaljplan för centralbad och blandstad norr om Valhallagatan

Detaljplaner tas fram parallellt med programmet.

Kommunfullmäktige beslutade 2023-06-08 att ge kommunstyrelsen i fortsatt uppdrag att, tillsammans med stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden, Higab AB och Got Event AB planera för ny arena och stadsutveckling i evenemangsområdet.

Stadsbyggnadsnämnden beslutade 2024-06-18 om samråd för program för del av evenemangsområdet inom stadsdelen Heden. Stadsbyggnadsnämnden gav samtidigt uppdrag enligt yrkande att:

- Stadsbyggnadsförvaltningen får i uppdrag att, i, samverka med grundskoleförvaltningen, stadsfastighetsförvaltningen, utbildningsförvaltningen och förskoleförvaltningen och Higab AB, utreda förutsättningarna för att inom befintligt lokalbestånd möta tillkommande såväl som befintliga behov av grund- och förskolelokaler i området samt centrala staden. Förutsättningarna för att på detta sätt kunna öka bostadsbyggandet inom planområdet ska redovisas.

Socialnämnden Centrum har inte yttrat sig i ärendet tidigare.

Programområdet idag

Programområdet ligger inom primärområdet Heden och är en del av evenemangsområdet.

Det är drygt 18 hektar stort och avgränsas i norr av Ullevi, i öster av Mölndalsån och stadsdelen Gårda, i söder av Svenska Mässan och i väster av bebyggelsen längs Skånegatan.

Burgårdsparken ingår i programområdet. I parkens mitt finns en actionpark som är välbesökt av bland annat ungdomar. I Burgårdsparkens norra del ligger Stora Katrinelunds landeri. Marken mellan Burgårdsparken i väst och Mölndalsån i öst används för idrottsverksamhet, parkering samt som serviceyta för evenemang på Ullevi och Scandinavium. Vid korsningen Skånegatan och Valhallagatan ligger Scandinavium, en multiarena från 1971. Arenan tar emot upp till 14 000 besökare. Längre in på Valhallagatan ligger Valhalla sporthallar och Valhallabadet. Norr om Valhallagatan ligger en förskola. Väster om programområdet längs med Skånegatan finns Norges Hus, biografen Bergakungen, flera gymnasieskolor samt en förskola. Nordväst om programområdet finns en förskola vid Levgrensvägen.

Actionpark

Socialförvaltningen Centrum bedriver idag verksamhet i Actionpark som ingår i programområdet. Det är en bemannad plats för actionsport så som skate och BMX-cykling. Actionpark bedriver öppen verksamhet under sommarhalvåret med utlåning av utrustning, aktiviteter och workshops. Det finns ingen permanent byggnad i anslutning till verksamheten. Socialförvaltningen Centrum har idag en tillfällig lösning med inhyrda paviljonger i direkt anslutning till Actionpark. Paviljongerna har tidsbegränsade bygglov till 2025-10-31.

Under 2024 har förvaltningen tillsammans med stadsfastighetsförvaltningen tagit fram ett förstudieunderlag om verksamhetens lokalbehov för bemannad plats i Actionpark. Underlaget har tagits fram med anledning av det pågående program- och detaljplanarbetet. Nästa steg är beslut om att beställa och bekosta en förstudie som utförs av stadsfastighetsförvaltningen. Förstudien syftar till att utreda om förvaltningens behov kräver en ny permanent byggnad eller om det är möjligt att nyttja lokaler i anslutning till Bernadottetegymnasiet. Efter det tar nämnden ställning till ett eventuellt investeringsbeslut.

Programförslaget

Syftet med programmet är att möjliggöra för stadsutveckling i evenemangsområdet med centralbad, arenor och blandstad. Programområdet ska utvecklas med service, bostäder, park och gröna stråk. Planprogrammet ska ligga till grund för utvecklingen av området genom att bland annat föreslå övergripande användning av marken och ett utvecklat gatunät som bättre kopplar samman området med sin omgivning.

Figur 1: Illustration över programförslaget ur samrådshandlingen

Förslaget möjliggör:

- en multiarena för 16 000 - 18 000 åskådare
- ett annex med kompletterande arena för 3500 - 5000 åskådare och isrink
- en simarena med plats för 2000 åskådare, motionssim, undervisningsbassänger, hoppbassäng och familjebad
- fyra sporthallar
- service och produktionsyta för Ullevi och kommande arenor
- kringfunktioner som restauranger, butiker och mötesplatser
- expansionsytor för Svenska Mässan
- samnyttjad godslogistiklösning
- skola F-6 för cirka 400 elever eller förskola med åtta avdelningar
- handel, hotell och kontor
- 300 - 350 bostäder
- nya sammankopplande stråk
- en ny gång- och cykelbro mot Gårda
- utveckling av å-stråket
- utveckling av Burgårdsparken inklusive en ny områdeslekplats

Förslaget innebär att Scandinavium, Valhallabadet och idrottshallarna rivs och ersätts med nya byggnader. Valhalla IP och förskolan Valhallagatan 4 rivs. Förskolan kan komma att ersättas inom programområdet, men det kan också bli aktuellt med en grundskola i stället enligt nuvarande förslag. Nuvarande parkering i markplan ersätts med parkeringsgarage.

En utförligare beskrivning av programförslaget finns i *Bilaga 1 Sammanfattning av programförslaget* och *Bilaga 2 Program för del av evenemangsområdet inom stadsdelen Heden, samrådshandling*.

Primärområdet

Planområdet ligger inom primärområde Heden som är en del av mellanområdet Norra Centrum. Primärområdets bostäder finns främst väster om evenemangsstråket, men också i vissa byggnader i Gårda. I primärområde Heden bor cirka 6000 personer (2024). Andelen barn och barnhushåll är lägre än snittet för Göteborg. 85 procent av hushållen är en- eller tvåpersonershushåll. 60 procent av bostäderna är hyresrätter och 40 procent är bostadsrätter. Ungefär fem procent av primärområdets bostäder utgörs av studentbostäder.

Gårda i östra delarna av primärområdet karaktäriseras av kontor och handel. Evenemangsstråkets verksamheter utgör en fysisk barriär mellan Gårda och de västra delarna av primärområdet. I Gårda saknas god tillgång till bostadsnära park, eftersom Mölndalsån utgör en barriär till Burgårdsparken. Det blågröna stråket längs Mölndalsån är viktigt för närområdet och har potential att utvecklas till ett mer rekreativt stråk. Det pågår arbete med ett planprogram för Gårda. En utmaning i programarbetet är att säkerställa plats för skola och förskola när fler bostäder byggs i området, eftersom det råder brist på kommunal mark i Gårda.

I mellanområdet Norra centrum finns det i nutid och närtid ett behov av fler utbildningsplatser inom förskola, för att kunna erbjuda förskoleplats i mellanområdet för barn som bor där. Den befintliga förskolan i programområdet (Valhallagatan 4) som föreslås rivas har 72 platser som behöver ersättas. Vid Heden finns det även behov av att ersätta förskola i paviljonger vid Engelbrektsgränd 34E. Förskolan består av fyra avdelningar (90 platser) och har ett tillfälligt bygglov som löper ut 2026. Det finns i dagsläget ett pågående arbete för en ny tillfällig lösning om tio avdelningar vid Heden, men ingen långsiktig lösning. Det finns även antagna och pågående detaljplaner med framtida bostadsinnehåll i Norra centrum som inte har löst det tillkommande behovet av utbildningsplatser inom det egna planområdet.

Generellt har förskolegårdarna i Norra Centrum svårt att nå upp till stadens riktlinjer för utemiljöer på grund av storlek och utsatta lägen. Skolor och förskolor i mellanområdet nyttjar stadens parker och grönytor i stor utsträckning för att tillgodose tillräcklig rörelse och utomhusvistelse.

I samband med ett genomförande av närliggande detaljplan för Västlänken, station Korsvägen, kommer nya strukturer för samtliga trafikslag att skapas i närhet till programområdet.

Social komplexitetsnivå

Sociala komplexitetsnivåer är ett verktyg som används som stöd för arbetet med sociala frågor i en detaljplan. Genom att tidigt i planprocessen bedöma en detaljplans sociala

komplexitetsnivå på en skala från 1 till 4 underlättas bedömningen av vilka utredningar, dialoger eller liknande arbeten som behöver genomföras.

I det aktuella ärendet har den sociala komplexitetsnivån i programarbetet bedömts till 4, vilket innebär att dialog med allmänheten bör genomföras i samband med inventering och analys. Stadsbyggnadskontoret har genomfört ett dialogtillfälle med elevrådet på Montessoriskolan Elyseum, som är den närmaste grundskolan. Totalt medverkade åtta elever från skolan i årskurserna 6 till 9. Dialogen syftade till att få in synpunkter kring hur planprogramsområdet fungerar idag.

Konsekvensanalyserna har även utgått från tidigare genomförd medborgardialog om framtidens evenemangsområde från 2017.

Trygghetsskapande arbete i området

Förvaltningen deltar i pågående samverkansarbete med Polisen och gymnasieskolorna intill programområdet. Nätverket har funnits sedan 2019 och fokuserar på trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete kring gymnasieskolorna på Skånegatan samt Burgårdsparken och Actionpark.

I april 2024 genomförde nätverket en trygghetsvandring i området. Både personal och elever från skolorna deltog. Utöver nätverkets parter deltog även representanter från stadsbyggnadsförvaltningen och stadsmiljöförvaltningen. Syftet med vandringen var att tillsammans med verksamma aktörer i området skapa en gemensam nulägesbild över den fysiska och sociala miljön samt föreslå eventuella åtgärder som kan skapa ett tryggare och mer trivsamt område. Trygghetsvandringen identifierade både kortsiktiga och långsiktiga åtgärder. Det finns möjlighet att genomföra de långsiktiga åtgärderna i samband med att programområdet utvecklas.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen föreslår att avstyrka programförslaget. Förvaltningen bedömer att planförslaget medför många positiva sociala konsekvenser, men att de inte uppväger de negativa sociala konsekvenserna. Förvaltningen ser att förslaget medför negativa konsekvenser för barn och barnfamiljer, eftersom förslaget inte möjliggör en utveckling av både skola och förskola. Förvaltningen ser vidare att det finns utmaningar med att lösa tillräcklig kommunal service på annan plats i Norra centrum. Förvaltningen bedömer därför att den föreslagna utvecklingen av området inte tar hänsyn till barns bästa enligt FN:s konvention om barns rättigheter.

Förvaltningen bedömer att det aktuella planförslaget kan medföra positiv inverkan på sociala aspekter som rör ökad trygghet över dygnet, fler offentliga rum, ökade vistelsekvaliteter och hälsofrämjande livsmiljöer. Förslaget skapar goda förutsättningar för en eventuell framtida utveckling av förvaltningens fritidsverksamhet i området, Actionpark.

Förvaltningen menar att barnperspektivet behöver fördjupas i det fortsatta arbetet. Det finns också trygghetsfrågor som är viktiga att arbeta vidare med för att minska risken för negativa konsekvenser. Det gäller bland annat gestaltning av arenabyggnaden mot Mölndalsån samt simhallens möte med Burgårdsparken.

Bostäder, bostadsbrist och segregation

Enligt Göteborgs Stads Jämlikhetsrapport 2023 handlar bostadssegregation om att olika typer av bostäder och olika upplåtelseformer är rumsligt åtskilda från varandra, såsom flerbostadshus med bostadsrätter, hyresrätter eller småhus. Boendesegregation handlar om att individer eller grupper av individer lever åtskilt från varandra, medan människor med liknande förutsättningar bor i samma område. Boendesegregation är främst socioekonomisk. Förvaltningen bedömer att det aktuella planförslaget inte bidrar till att motverka boendesegregation i stadsområdet eller i staden som helhet på kort sikt, eftersom planförslaget innebär ett tillskott av nybyggda bostäder, som tenderar att medföra högre boendekostnader, i ett område med förhållandevis hög socioekonomisk status.

Programförslaget beskriver att vissa av bostäderna kan komma att bli studentbostäder. Det råder brist på studentbostäder i Göteborg och programförslaget möjliggör ett tillskott av denna boendeform. Det innebär dock ett tillskott av studentbostäder i ett mellanområde som redan idag innehåller en något större andel studentbostäder än genomsnittet för staden.

I programhandlingen beskrivs att den ökade blandningen av funktioner och aktivitet över dygnet skapar goda förutsättningar för ökad trygghet. Tillskottet av bostäder är positivt för social hållbarhet ur detta avseende. Förvaltningen ser dock att det finns målkonflikter kring markanvändningen i programområdet då bostäder konkurrerar om yta tillsammans med arenor, övriga byggnader för idrott samt skola och förskola. Förvaltningen menar att tillräckliga ytor för kommunal service så som skola, förskola och idrott också är viktiga att värna för att skapa ett tryggt samhälle med förutsättningar för fungerande vardagsliv.

Förvaltningen ser att det finns utmaningar för att skapa goda boendemiljöer sett till den stora variationen i antalet människor som rör sig i området under olika tider på dygnet och året. Boende i området får offentliga platser intill bostäderna och vid större evenemang kommer många tillfälliga besökare att samsas med boende i gatumiljön. Förvaltningen ser därför att det blir viktigt att arbeta vidare med åtgärden om en strategi för att styra flöden vid högt besöksstryck, som nämns i social konsekvensanalys. Detta kan bidra till tydlighet för besökare och trygghet för boende.

Förvaltningen anser att fördelarna med bostäder i området inte överväger de nackdelar som det nuvarande förslaget innebär för kommunal service. Förslaget innebär en hög exploatering på en liten yta, men förvaltningen menar att det är möjligt att öka närvaron i området dygnet runt även med färre bostäder. Lokaler för vardagsnära service i programområdet kan till exempel bidra till ökad rörelse mellan evenemangsområdet och närliggande områden som Gårda. Förvaltningen instämmer i den sociala konsekvensanalysens bedömning att ett koncept för bottenvåningslokaler kan underlätta för att skapa levande stadsliv både till vardags och vid evenemang.

Skola och förskola

Förvaltningen bedömer planförslagets inverkan på kommunal service ur ett generellt välfärdsperspektiv, med fokus på möjligheten till ett fungerande vardagsliv för barn och barnfamiljer. Förvaltningen lyfter detta perspektiv med anledning av uppdraget enligt reglementet om att samordna sociala erfarenheter i samhällsplaneringen. Andra förvaltningar och nämnder ansvarar för att bedöma förslaget ur sina olika verksamhetsperspektiv inom välfärdsområdet.

Förvaltningen ser en risk med att programförslaget inte kan tillgodose behovet av utbildningsplatser inom både grundskola och förskola. Det är en utmaning för staden att lösa grundskola och förskola med tillräckliga ytor för skolgårdar i mellanområdet Norra centrum. Samtidigt finns det ett befintligt underskott på förskoleplatser i mellanområdet, i kombination med platser som behöver ersättas i Heden.

Risken utgörs delvis av att staden tillskapar bostäder utan att säkert veta att det går att möjliggöra ett fungerande vardagsliv med grundskola och förskola i närområdet. Förvaltningen ser att detta förhållningssätt särskilt riskerar att drabba barn och barnfamiljer negativt. Ytterligare risk består i avvägningen som har gjorts i programförslaget, att möjliggöra enbart grundskola eller förskola men inte båda. Inom programområdet finns förhållandevis stora ytor av kommunal mark, jämfört med andra delar av Norra centrum. Att prioritera bostäder på platsen framför ytterligare plats för skola och förskola innebär att problemet med att hitta lämplig mark för utbildningslokaler flyttas över till andra delar av mellanområdet.

Förvaltningen ser att ytterligare en fördel med utbildningslokaler i programområdet är ljudnivåerna, eftersom delar av programområdet har förhållandevis låga bullernivåer jämfört med resten av Norra Centrum. De framtida ljudnivåerna kommer dock att påverkas av den nya gatustrukturen i området. Förvaltningen menar att staden ur ett folkhälsoperspektiv och barnperspektiv har anledning att prioritera ytor med goda ljudnivåer till barns vistelse. Barn är extra känsliga för bullerstörningar, eftersom samspel, lek och lärande förutsätter möjlighet att kommunicera utan störningar.

Förvaltningen ser även att placeringen av utbildningslokal i norra delen av programområdet skapar bra förutsättningar för säkra skolvägar, då färre korsningar och utfarter för motortrafik finns i den delen av området. Platsen ligger även i direkt anslutning till den nya gång- och cykelbron som leder till Gårda.

Förvaltningen ser att risken med att inte möjliggöra både grundskola och förskola i programområdet inte beskrivs i tillräcklig utsträckning i programhandlingen eller barnkonsekvensanalysen. Det behöver förtydligas att risken inte bara gäller programområdet, utan även möjligheterna till stadsutveckling i övriga delar av mellanområdet Norra centrum. En framtida stadsutveckling i intilliggande Gårda är beroende av förskola och grundskola i närområdet för att staden ska kunna möjliggöra fler bostäder i området och samtidigt säkerställa goda livsmiljöer för barn. I Gårda är det brist på kommunal mark och därför får förslaget för Evenemangsområdet även direkt påverkan på utvecklingsmöjligheterna i Gårda. Det finns även andra pågående detaljplaner i närheten av programområdet som möjliggör bostäder utan att lösa det tillkommande behovet av utbildningsplatser inom den egna planen. Detta gäller till exempel pågående planarbete för Lorensbergsparken och Lorensbergsgatan, med sammanlagt cirka 250 tillkommande bostäder.

Arenor, simhall och sporthall

Det storskaliga arenakvarteret som tillkommer söder om Valhallagatan ska delas upp med två invändiga stråk, ett i nord-sydlig och ett i öst-västlig riktning. Förvaltningen menar att det ur ett trygghetsperspektiv är viktigt att stråken är överblickbara, tydliga och att det finns användningsområden så att folk använder dem. Det är också viktigt att det finns trygga alternativa vägar runt arenan, om öppettider begränsar tillgängligheten till de invändiga stråken.

Det finns vidare en risk att arenabyggnadens utkragning mot ån skapar en otrygg baksida i den södra delen av åstråket. Förvaltningen menar att upplevelsen av otrygghet till viss del kan minska genom god gestaltning och att trygghetsfrågor behöver studeras vidare i det fortsatta arbetet med arenabyggnadens utformning.

Förvaltningen ser även risk för att den nya simhallens möte med Burgårdsparken kan skapa en baksida som upplevs otrygg. Förvaltningen menar att det fortsatta arbetet med gestaltning behöver konkretisera vilka åtgärder som är lämpliga för att minimera denna risk. Det kan röra sig om exempelvis belysning eller lokalisering av olika funktioner inne i byggnaden som skapar uppsikt ut mot parken. En förutsättning för att använda badets tak som utökad parkyta är att det finns ett tydligt användningsområde för takytan, så att det inte bildas en öde plats utan uppsikt.

Förvaltningen ser positivt på att förslaget förutom nya arenor även skapar plats för idrott och motion som riktar sig till allmänheten. Enligt Behovsanalys utifrån befolkningens hälsa och livsvillkor 2023 är befolkningen i Centrum stillasittande i hög utsträckning, vilket utgör en risk för ohälsa.

Allmän plats och vistelseytor

Förvaltningen ser positivt på att de nya offentliga rummen kommer skapa förutsättningar för att aktivera platsen över hela året och dygnet. Tillkommande nattbefolkning och nya verksamheter kommer bidra till en ökad trygghet i området.

Programförslaget skapar flera möjligheter att möta de behov som uppmärksammades under trygghetsvandringen i april 2024. Bland annat framkom olika förslag för att öka rörelseflödena i parken under flera tider av dygnet. Det kan exempelvis ske genom att skapa en grillyta, ett utegym eller ett mer markerat löparstråk. Förvaltningen ser att dessa förslag bör studeras vidare i detaljplanearbetet. Det framkom också att det finns ett behov av ökade vistelsekvaliteter längs å-stråket för att det ska bli en trevlig plats att stanna vid. Det lämnades förslag om sittplatser nära vattnet, så som en brygga likt de som finns vid Ringlinjeplatsen i norra Gårda. Förvaltningen ser därför positivt på att programförslaget möjliggör utveckling av vistelseytor längs ån.

Förvaltningen ser positivt på att programförslaget innehåller fler och förbättrade stråk som kopplar ihop området med andra stadsdelar. Gående och cyklister prioriteras vilket är positivt för barns hälsa och trygghet. Till exempel föreslås å-stråket utvecklas med separata stråk för gång och cykel, vilket kan leda till minskade konflikter mellan dessa trafikslag. Vidare instämmer förvaltningen i stadsbyggnadsförvaltningens beskrivning av att utformningen av den södra delen av å-stråket är relativt outredd.

Planprogrammet redogör även för generösa ytor för gående samt lågfartsområden i blandtrafik. Lågfartsområdena innebär möjligheter för ett mer flexibelt nyttjande av offentliga ytor, och mer yta för social samvaro. Förvaltningen ser dock att det finns utmaningar förknippade med en sådan gata. En av utmaningarna är den otydlighet som kan uppstå kring hur olika trafikslag får röra sig samt under vilka villkor de får röra sig. Det kan skapa svårigheter för barn, äldre och personer med nedsatt rörelse- och orienteringsförmåga. Det är därför viktigt att säkerställa att det, förutom särskilt anpassade stråk längs gatan, även finns tydliga och trygga övergångsställen.

Förvaltningen ser positivt på föreslagen utveckling av Burgårdsparken och dess entréer. Den föreslagna områdeslekplatsen innebär en stor förbättring i jämförelse med de lekmöjligheter som finns inom planområdet idag. Förvaltningen ser även att det är viktigt att skapa förutsättningar för generationsöverskridande möten och att parken utvecklas med aktiviteter för barn i olika åldrar. Förvaltningen menar att kvalitativa offentliga rum har en betydelsefull roll för att tillgodose boende och besökare med aktiviteter som inte kostar pengar. Vid utveckling av parken är det också viktigt att skapa innehåll som attraherar fler målgrupper samt skapar aktivering under större del av dygnet. Förvaltningen ser behov av fortsatt arbete om vilka typer av innehåll som är lämpliga för att uppnå det.

Tillkommande bostadshus vid å-stråket med verksamheter i bottenvåningarna skapar goda förutsättningar för att den upplevda tryggheten på platsen kommer öka. Om det tillkommer bostäder med innergårdar mot parken är det viktigt att skapa tydlighet så att den offentliga ytan inte upplevs som privat och resulterar i att platsen inte används av allmänheten. Vidare bör den nya bebyggelsen inte skapa ytterligare baksidor mot parken. En omsorgsfull gestaltning av både bebyggelse och allmän plats är därför av stor vikt.

Actionpark

Förvaltningen ser positivt på att programförslaget möjliggör fortsatt verksamhet i Actionpark. Den föreslagna utvecklingen av Burgårdsparken och tillkommande stråk i området skapar även bättre förutsättningar för utveckling av verksamheten. Förvaltningen ser att en områdeslekplats nära Actionpark kan skapa positiva synergieffekter. Tillsammans kan de locka en bredare målgrupp, som exempelvis familjer med barn i olika åldrar. Det kan i sin tur verka trygghetsskapande i området. Ett öst-västligt stråk genom Burgårdsparken som går förbi Actionpark leder sannolikt till fler folk i rörelse, vilket också skapar ökade förutsättningar för trygghet. Fler vistelsekvaliteter och ökad aktivitet i parken bidrar även till detta.

Förvaltningen menar att en grundskola i området hade gynnat verksamheten vid Actionpark och skapat bättre förutsättningar för en breddning av fritidsverksamheten. Ett ökat antal barn och unga som bor i närområdet skapar också ökad motivation för fritidsverksamhet här.

Programförslaget är på en övergripande nivå och det är först i detaljplaneskedet som det finns regleringar om markanvändning att ta ställning till. Förvaltningen menar att den kommande detaljplanen behöver ta hänsyn till resultatet från den kommande förstudien om lokalbehov för Actionpark.

En permanent lokal skulle skapa bättre förutsättningar för en utveckling av fritidsverksamheten med fler aktiviteter. Förvaltningen menar att platsen har goda förutsättningar för utevistelse, men med en permanent lokal skulle det också vara möjligt att bedriva verksamhet året runt. Socialnämnden Centrum har dock ännu inte tagit ställning i frågan om en framtida investering.

Social konsekvensanalys och barnkonsekvensanalys

Förvaltningen ser att arbetet med social konsekvensanalys och barnkonsekvensanalys har haft en hög ambitionsnivå med brett deltagande från stadens förvaltningar. Förvaltningen menar däremot att det finns identifierade utvecklingsbehov och negativa konsekvenser som planförslaget inte har omhändertagit eller åtgärdat. Det gäller särskilt ett av de

formulerade målen om att programområdet bidrar till ett varierat utbud av bostäder och social service som stöttar barnfamiljers möjlighet att bo i Göteborgs innerstad.

Förvaltningen ser att det är stor konkurrens om marken i programområdet och att det därför är svårt att tillskapa både bostäder och tillräcklig social service.

Barnkonsekvensanalysen bör beskriva hur olika grupper av barn påverkas och på vilket sätt avvägningarna i programförslaget har tagit hänsyn till barns bästa. Förvaltningen ser att avvägningen om att endast möjliggöra grundskola eller förskola står i motsättning till FN:s konvention om barns rättigheter, artikel 3 om barns bästa. Avvägningen riskerar att leda till en stadsutveckling som inte tar hänsyn till barns bästa. Detta eftersom det är oklart om staden kommer kunna tillgodose resterande behov på en annan plats i närområdet, samtidigt som staden under en tid har haft svårighet att planera för grundskola och förskola i Norra centrum i tillräcklig utsträckning. Enligt artikel 24 i barnkonventionen har barn rätt till bästa möjliga hälsa, vilket förvaltningen menar kan motivera en placering av både grundskola och förskola i programområdet med relativt sett god ljudmiljö.

Förvaltningen menar att arbetet med barnkonsekvensanalysen i låg utsträckning har fångat barns egna perspektiv. Förvaltningen ser att en bredare dialog som riktar sig specifikt till barn ger bättre efterlevnad av barnkonventionens artikel 12 om barns rätt att uttrycka sina åsikter och, med hänsyn till barnets ålder och mognad, få dem beaktade i alla frågor som berör dem. En fördjupad inventering om hur fler barn använder platsen idag hade underlättat för att bedöma hur programförslaget påverkar barns livsmiljöer.

Ett programarbete med social komplexitetsnivå 4 motiverar en bred dialog med allmänheten i tidigt skede. Förvaltningen menar att stadsbyggnadsförvaltningen inte har genomfört tillräckliga dialoger i proportion till komplexitetsnivån.

Förvaltningen ser att det är en utmaning att identifiera frågor att föra dialog om som ger en faktisk möjlighet för deltagarna att påverka. Handlingsutrymmet i planarbetet påverkas av redan fattade politiska beslut, samtidigt som tidplanen är snäv. Därför menar förvaltningen att planeringen av en dialogprocess borde ha inletts tidigare, för att identifiera relevanta dialogfrågor, kunna förankra resultatet i planarbetet och konsekvensbeskriva förslaget. Det gäller särskilt kunskapsinhämtning om barns upplevda erfarenheter av området idag.

Socialförvaltningen Centrum

Michael Ivarson
Förvaltningsdirektör